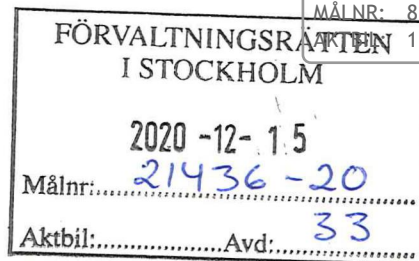

Förvaltningsrätten i Stockholm

115 76 Stockholm

000375

Till:
Kammarrätten i StockholmKAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM
Rotel 052INKOM: 2020-12-15
MÅLNR: 8154-20

Överklagande

Klagande

Försäkringskassan, Processjuridiska enheten, 103 51 Stockholm.

Motpart

Emma Hultgren Ludvigsson, 19860516- 5565.

Avgörande som överklagas

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 9 december 2020 med målnummer 21436- 20.

Saken

Sjukpenninggrundande inkomst och föräldrapenning

Försäkringskassan begär att kammarrätten meddelar prövningstillstånd i målet.

Yrkande

Försäkringskassan yrkar att kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och fastställer Försäkringskassans beslut den 5 augusti 2020.

Försäkringskassan yrkar vidare att kammarrätten beslutar att förvaltningsrättens dom tills vidare inte ska gälla (inhibition).

Motivering

Frågan i målet är om det arbete som Emma Hultgren Ludvigsson utfört på distans från Sydafrika ska anses ha en sådan anknytning till Sverige att det ska anses utföras i Sverige och att hon därför har rätt till arbetsbaserade förmåner.

Försäkringskassans inställning i frågan är att den som arbetar i Sverige är enligt 6 kap 6 § Socialförsäkringsbalken (SFB) försäkrad för bland annat föräldrapenning. Arbetet ska som huvudregel rent fysiskt utföras i Sverige. Det framgår av 6 kap 2 § SFB enligt vilken utgångspunkten för tillämpningen av bestämmelserna i balken är att det med arbete i Sverige avses förvärvsarbete i verksamhet i Sverige. Från huvudregeln finns några undantag för särskilda personkategorier. Det är reglerat i vilka uttryckliga fall de här undantagen ska göras (se 6 kap 3-5 §§ SFB). Definitionen av begreppet "arbete i Sverige" torde därför omfatta även dessa undantagna personkategorier (se lagkommentaren till 6 kap 2 § SFB).

Att lagstiftningen kräver att arbetet ska ha en stark anknytning till Sverige beror bland annat på förhållandet mellan skatter och avgifter och tillgången till arbetsbaserade förmåner. Förmånerna ska täcka ett inkomstbortfall som finansieras genom skatter och avgifter som personen har bidragit till.

Huvudregeln att arbetet rent fysiskt ska utföras i Sverige överensstämmer i övrigt med intentionerna både i EU-förordningar, konventioner och skatteavtal där det

avgörande är var arbetet fysiskt utförs (jfr bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i förordning 883/2004 och HFD 2012 ref. 18 där HFD fann gällande inkomsttaxering att artikel 15.1 i det nordiska skatteavtalet innefattar ett krav på fysisk närvaro för att arbetet ska anses utfört i det andra landet).

Vad avser bedömningen av om arbete som utförs i hemmet eller på distans kan anses utföras i Sverige görs enligt Försäkringskassan på samma sätt som beskrivs ovan. Arbetet måste alltså som huvudregel rent fysiskt utföras i Sverige.

Vidare kännetecknas arbetsmarknaden sedan länge av en allt mer ökad rörlighet och av ändrade mönster för arbetsförhållanden med möjlighet för anställda att genom olika datorstöd i ökad utsträckning arbeta i hemmet eller på distans. Lagstiftaren har dock inte ansett det möjligt att ange kriterier för när arbete i sådana fall ska anses utfört i Sverige. Det har i stället sagts ankomma på de rättsvårdande myndigheterna att genom praxis fastställa de närmare omständigheter som krävs för att ett arbete som helt eller delvis utförs i hemmet eller på distans ska anses som arbete i Sverige (se prop. 1998/99:119 s. 105).

Försäkringskassan kan konstatera att det i dagsläget saknas vägledande avgöranden från Högsta förvaltningsdomstolen vad gäller hem- och distansarbete i förhållande till reglerna i SFB. De kammarrättsavgöranden som finns gäller EU-medborgare och tillämpning av unionsrätten genom förordning 1408/71. Som Kammarrätten i Stockholm konstaterar i mål 2260-06 från den 7 maj 2007 gäller som huvudregel också enligt unionsrätten att den som har ett arbete är försäkrad i arbetslandet (lex loci laboris). Härmed avses enligt domstolen den stat där arbetstagaren rent fysiskt utför sitt arbete. Kammarrätten i Stockholm har i ett annat mål följt huvudregeln liksom Försäkringskassans tolkning och ansett att det avgörande är var arbetet rent fysiskt utförs (se Kammarrätten i Stockholm, målnr 5876-1999 där en person ansågs vara omfattad av engelsk lagstiftning för tid som hon varit bosatt i England och utfört arbete där, och inte ha rätt till svensk föräldrapenning). I ett annat mål hade personen utfört arbete för en svensk arbetsgivare på distans och domstolen menade i detta mål att det i stället är avgörande var personen är anställd (se Kammarrätten i Stockholm, målnr 4084-1999). I ytterligare avgörande bedömde kammarrätten att en person som flyttat tillbaka och bosatt sig i Sverige och fortsatt utföra arbete i Sverige för sin tyska arbetsgivare ansågs vara försäkrad i Sverige (Kammarrätten i Stockholm, målnr 2260-06). I ytterligare ett mål har kammarrätten bedömt att det arbete som utfördes från bostaden i Storbritannien, på distans för arbetsgivaren i Sverige, inte var att jämföras med ett arbete som utförs i Sverige (Kammarrätten i Jönköping, målnr 1804-07, se även problematiken i exempelvis Förvaltningsrätten i Göteborg målnr 5226-15).

Vad därmed gäller hem- och distansarbete i förhållande till bestämmelserna i 6 kap SFB finner Försäkringskassan inte någon anledning att frånga sin nuvarande tolkning. Den innebär alltså att personer som arbetar på distans i ett annat land inte kan vara försäkrade i Sverige även om de utför arbete åt svenska arbetsgivare med verksamhet i Sverige. Försäkringskassan anser därför inte att det arbete som Emma Hultgren Ludvigsson utför från Sydafrika ska medföra att hon blir försäkrad för arbetsbaserade förmåner i Sverige.

Med hänsyn till att det finns risk att för att Försäkringskassan betalar ut ersättning på felaktiga grunder och inte kan återkräva ersättningen bör förvaltningsrättens dom inhiberas.

Försäkringskassan har inget ytterligare att tillägga inför kammarrättens ställningstagande till frågan om prövningstillstånd.

—
—
—
—
—
—
Försäkringskassan

Ida Wejkner
Processförare

